

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

DRŽAVNI PRORAČUN ZA 2020. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2021. I 2022. GODINU¹

- VODIČ ZA GRAĐANE -

Zagreb, studeni 2019.

¹ Hrvatski sabor je dana 14. studenoga 2019. usvojio Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu

UVOD

Fiskalnu politiku u promatranom srednjoročnom razdoblju karakterizirat će daljnji naponi u cilju jačanja fiskalne održivosti i ekonomskog rasta uz adekvatnu skrb za standard svih građana. Četvrti krug poreznog rasterećenja predviđa se od početka 2020. godine s ukupnim rasterećenjem od 2,3 milijarde kuna, a najznačajnije izmjene odnose se na zadržavanje opće stope PDV-a od 25% uz istovremeno smanjenje stope na 13% za pripremu i usluživanje jela i slastica u ugostiteljstvu. Osim toga, predviđene su i izmjene u sustavu oporezivanja dobiti gdje se povećava iznos ostvarenih prihoda s 3 na 7,5 milijuna kuna za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12%. Time će dodatnih 10.000 malih i srednjih poduzetnika biti u primjeni stope od 12%. Izmjenama u sustavu posebnih poreza i trošarina predviđa se povrat dijela plaćene trošarine na dizelsko gorivo koje se koristi za pogon u željezničkom prometu robe i putnika te potpuno oslobođenje od plaćanja trošarine na električnu energiju u željezničkom prometu robe i putnika. S druge strane, provest će se i promjene u modelu oporezivanja bezalkoholnih pića te daljnje korekcije iznosa trošarina na alkohol i duhan. U sustavu poreza na dohodak predviđa se porezno rasterećenje mladih osoba do 30 godina smanjenjem porezne obveze za 100% do 25 godina starosti, a za 50% od 26 do 30 godina starosti. Uz to, povećava se i osnovni osobni odbitak koji će od 1. siječnja 2020. iznositi 4.000 kuna, čime se povećava raspoloživi dohodak stanovništva. U isto vrijeme, značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova, koja će biti usmjerena na različite razvojne infrastrukturne projekte te aktivnosti istraživanja i inovacija.

Na rashodnoj strani proračuna osigurana su sredstva za daljnju provedbu mjera populacijske politike te kao jednu od značajnijih izdvajamo povećanje naknada za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta s ciljem poboljšanja materijalnog statusa obitelji s novorođenom djecom. Nastavlja se sa reformom sustava obrazovanja i osposobljavanja u cilju poboljšanja njegove kvalitete i relevantnosti za tržište rada za mlade i odrasle. Osigurana su i sredstva za daljnje povećanje

plaća svih državnih i javnih službenika i namještenika. Planirana su i povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima te očekivanog priljeva novih umirovljenika. Prijenosom poslova ureda državne uprave na županije od siječnja 2020. godine građanima će se ponuditi efikasniji i dostupniji sustav javne uprave. Riječ je o reformskoj mjeri ove Vlade koja vodi daljnjoj decentralizaciji radi zadovoljenja javnih potreba stanovnika u skladu s njihovim sklonostima i potrebama za javnim dobrima i uslugama, kao i poticanja lokalnog i regionalnog razvoja.

U prvoj polovici 2020. godine RH će po prvi puta predsjedati Vijećem EU. Kako poslovi vezani za pripremu i provedbu odluka povezanih s predsjedanjem imaju prioritet u radu svih tijela državne uprave, osiguravaju se i sredstva upravo za navedene namjene.

Opisani smjer fiskalnih kretanja rezultirat će viškom općeg proračuna prema metodologiji ESA 2010 u iznosu od 0,2% BDP-a u 2020. godini. U 2021. ponovno se predviđa višak od 0,4% BDP-a, dok će pozitivan fiskalni saldo u 2022. iznositi 0,8% BDP-a. Planira se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 61,6% BDP-a u 2022. godini. K tome, fiskalne projekcije ukazuju da Republika Hrvatska ispunjava srednjoročni proračunski cilj od -1% BDP-a u čitavom projekcijskom razdoblju. Ovime se ispunjavaju fiskalna pravila sukladno odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti i odredbama Preventivnog mehanizma Pakta o stabilnosti i rastu, a čime se osigurava održivo kretanje salda proračuna opće države i javnog duga, a ujedno i fiskalni kriterij koji su preduvjet za ulazak u tečajni mehanizam ERM II.

MAKROEKONOMSKI OKVIR

U domaćem gospodarstvu u srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak rasta ekonomske aktivnosti. Tako se u 2019. predviđa realni rast BDP-a od 2,8%, u 2020. 2,5% te 2,4% u 2021. i 2022. godini. Kroz čitavo projekcijsko razdoblje gospodarski rast će se temeljiti na doprinosu domaće potražnje, uz blago pozitivan doprinos zaliha u 2019., dok će doprinos neto inozemne potražnje biti negativan te će se u apsolutom iznosu smanjivati prema kraju projekcijskog razdoblja. Osobna potrošnja najviše će pridonositi rastu domaće potražnje, ali i ukupnom gospodarskom rastu u srednjoročnom razdoblju.

U 2020. godini očekuje se ubrzanje stope inflacije potrošačkih cijena prvenstveno kao posljedica povećanja doprinosa cijena hrane pod utjecajem iščezavanja negativnog učinka smanjenja stope PDV-a na prehrambene proizvode i lijekove iz 2019. Također, nešto snažniji doprinos rastu potrošačkih cijena doći će i od potrošačkih cijena bez hrane i energije, dok se kod cijena energije očekuje neznatan pad uslijed očekivanog smanjenja cijena nafte na svjetskim tržištima. U ostatku projekcijskog razdoblja predviđa se tek neznatno ubrzanje inflacije na 1,4% u 2021. i 2022. godini.

Izraženije smanjenje stope anketne nezaposlenosti nastaviti će se još u 2019. i 2020. godini nakon čega će nastupiti njezina stabilizacija.

Tablica 1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
Bruto domaći proizvod (BDP)					
BDP, realni rast (%)	2,6	2,8	2,5	2,4	2,4
Osobna potrošnja ¹	3,5	3,4	3,4	3,1	3,0
Državna potrošnja	2,9	3,2	2,7	2,6	2,6
Bruto investicije u fiksni kapital	4,1	8,5	6,1	5,4	5,2
Izvoz roba i usluga	2,8	2,3	2,6	3,0	3,0
Izvoz roba	2,8	2,4	3,4	4,0	4,0
Izvoz usluga	2,9	2,2	1,9	2,0	2,2
Uvoz roba i usluga	5,5	6,1	5,4	5,2	5,1
Uvoz roba	5,2	5,8	5,2	5,1	5,1
Uvoz usluga	6,6	7,7	5,9	5,4	5,1
Konačna potražnja, realni rast (%)	3,6	3,9	3,4	3,3	3,3
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)					
Domaća potražnja	3,4	4,3	3,8	3,6	3,5
Promjena zaliha	0,5	0,3	0,0	0,0	0,0
Neto izvoz	-1,3	-1,9	-1,4	-1,2	-1,2
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)					
Osobna potrošnja ¹	2,0	2,0	2,0	1,8	1,8
Državna potrošnja	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Bruto investicije u fiksni kapital	0,8	1,7	1,3	1,2	1,2
Izvoz roba i usluga	1,4	1,2	1,3	1,5	1,5
Uvoz roba i usluga	-2,7	-3,1	-2,8	-2,7	-2,7
Deflator BDP-a, stopa promjene (%)	1,7	1,5	2,1	1,7	1,8
Osobna potrošnja ¹	1,2	0,7	1,2	1,3	1,3
Državna potrošnja	2,7	2,5	4,0	2,1	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	0,5	0,5	1,2	1,6	1,7
Izvoz roba i usluga	1,8	1,6	1,5	1,5	1,6
Izvoz roba	0,6	0,9	1,2	1,5	1,5
Izvoz usluga	2,9	2,2	1,8	1,6	1,6
Uvoz roba i usluga	1,1	0,6	0,8	1,1	1,2
Uvoz roba	1,1	0,4	0,7	1,0	1,1
Uvoz usluga	0,8	1,7	1,6	1,6	1,6
Indeks potrošačkih cijena, stopa promjene (%)	1,5	0,8	1,3	1,4	1,4
Tržište rada					
Stopa nezaposlenosti (%) ²	8,4	7,0	6,4	6,3	6,3
Zaposlenost, stopa promjene (%) ³	1,8	1,8	1,5	1,3	1,2
Produktivnost rada (broj zaposlenih), stopa promjene (%) ³	0,8	1,0	1,0	1,1	1,2
Jedinični trošak rada, stopa promjene (%) ³	1,1	1,7	2,8	1,9	1,7
Prosječna bruto plaća zaposlenih u pravnim osobama, stopa promjene (%) ⁴	4,9	3,7	4,1	3,2	3,1

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Projekcija prihoda državnog proračuna u razdoblju 2020. – 2022. temelji se na očekivanom rastu gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir fiskalne učinke provedenog poreznog rasterećenja u 2019., a koje svoj cjelogodišnji učinak imaju u 2020. kao i učinke najavljenih poreznih izmjena od 1. siječnja 2020. godine.

Najznačajnije izmjene s fiskalnim učinkom na prihode državnog proračuna odnose se na promjene u oporezivanju porezom na dodanu vrijednost, odnosno na zadržavanje opće stope PDV-a od 25% te na smanjenje stope PDV-a za pripremu i usluživanje jela i slastica u ugostiteljstvu. Osim toga, novim krugom porezne reforme predviđene su i izmjene u sustavu oporezivanja dobiti gdje se povećava iznos ostvarenih prihoda s 3 na 7,5 milijuna kuna za plaćanje poreza na dobit po stopi od 12%. Time će dodatnih 10.000 malih i srednjih poduzetnika odnosno ukupno 93% obveznika poreza na dobit biti u primjeni stope od 12%. Također, u sustavu poreza na dohodak predviđa se porezno rasterećenje mladih osoba do 30 godina smanjenjem porezne obveze za 100% do 25 godina starosti, a za 50% od 26 do 30 godina starosti. Uz to, povećava se i osnovni osobni odbitak koji će od 1. siječnja 2020. iznositi 4.000 kuna, čime se povećava raspoloživi dohodak stanovništva. Uz navedeno, provest će se i promjena u modelu oporezivanja bezalkoholnih pića po volumenu i sadržaju šećera te taurina i metil-ksanina (za energetska pića) kao i daljnje korekcije iznosa trošarina na alkohol i duhan.

Značajan učinak na prihode državnog proračuna u razdoblju 2020. - 2022. imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova gdje se očekuje nastavak ubrzanja apsorpcije sredstava iz EU fondova.

Slijedom navedenoga, ukupni prihodi u 2020. godini planirani su u iznosu od 145,1 milijardu kuna, dok su za 2021. projicirani u iznosu od 148,8 milijardi kuna. Daljnjim rastom gospodarske aktivnosti prema kraju

razdoblja ukupni prihodi proračuna za 2022. godinu projicirani su u iznosu od 152,5 milijardi kuna.

Porezni prihodi u 2020. godini planirani su u iznosu od 84,1 milijardu kuna, u 2021. projicirani su u iznosu od 86,7 milijardi kuna, dok se u 2022. godini očekuju u iznosu od 89,5 milijardi kuna.

Porez na dobit u tekućoj godini plaća se na temelju poslovanja poduzetnika prethodne godine. Plan kretanja prihoda od poreza na dobit za 2020. te projekcije za 2021. i 2022. godinu izrađene su temeljem procjene poslovanja gospodarskih subjekata i očekivanih učinaka porezne reforme. Prihod od poreza na dobit za 2020. planiran je u iznosu od 9,3 milijarde kuna, dok projekcija za 2021. iznosi 9,7 milijardi kuna te 10 milijardi kuna za 2022. godinu.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost projiciran je na temelju očekivanog kretanja nominalne osobne potrošnje u narednim godinama, uzevši u obzir izmjene u sustavu poreza na dodanu vrijednost, uz očekivani rast raspoloživog dohotka stanovništva. Pritom valja naglasiti da se zadržava opća stopa PDV-a od 25%, a u isto vrijeme se smanjuje stopa na 13% za pripremu i usluživanje jela i slastica u ugostiteljstvu. Sukladno navedenom, u 2020. planira se ostvariti 55,9 milijardi kuna prihoda od PDV-a, dok projekcije za 2021. iznose 58,1 milijardu kuna, odnosno 60,6 milijardi kuna za 2022. godinu.

Prihod od posebnih poreza i trošarina projiciran je na temelju očekivanog kretanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu. Izmjenama se predviđa povrat dijela plaćene trošarine na dizelsko gorivo koje se koristi u željezničkom prometu robe i putnika te potpuno oslobođenje od plaćanja trošarine na električnu energiju u željezničkom prometu robe i putnika. S druge strane, planiraju se i izmjene u sustavu trošarina na alkohol, bezalkoholna pića, duhan i duhanske proizvode. Sukladno navedenom, za razdoblje 2020. – 2022. godine prihod od trošarina planira se u ukupnom iznosu od oko 16,6 milijardi kuna godišnje.

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge u 2020. planirani su u iznosu od 439,1 milijun kuna, dok procjene za 2021. iznose 446,9 milijuna kuna, odnosno 455,4 milijuna kuna za 2022. godinu. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihodi od **poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću** planirani su temeljem dinamike kretanja u proteklom razdoblju te se sličan trend očekuje i nadalje. U skladu s time, prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću planirani su u iznosu od 379,1 milijun kuna za 2020. godinu, dok projekcije za 2021. i 2022. godinu iznose 394,7 milijuna kuna, odnosno 411,2 milijuna kuna. Prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću za razdoblje 2020. – 2022. planiraju se u iznosu od oko 1,1 milijardu kuna godišnje.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije za 2020. planiran je u iznosu od 359,9 milijuna kuna. Projekcija ovog prihoda za 2021. iznosi 365,4 milijuna kuna, dok za 2022. godinu iznosi 269,8 milijuna kuna.

Projekcije **prihoda po osnovi doprinosa** za razdoblje 2020. - 2022. temeljene su na očekivanom kretanju nominalnih bruto plaća i zaposlenosti. U 2020. godini u državni proračun planira se prikupiti 25 milijardi kuna prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje, dok projekcija za 2021. iznosi 26,2 milijarde kuna, a za 2022. godinu 27,3 milijarde kuna.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na sredstva iz EU fondova, a u razdoblju 2020. - 2022. planira se daljnje ubrzanje njihova povlačenja. Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2020. iznose 18,8 milijardi kuna, u 2021. 18,7 milijardi kuna te 18,3 milijarde kuna u 2022. godini.

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine,

prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Najveće stavke prihoda od imovine čine prihodi od koncesija te prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima. U promatranom razdoblju planira se daljnje povlačenje dijela dobiti trgovačkih društava u državnom vlasništvu u državni proračun.

Tako su u 2020. prihodi od imovine planirani u iznosu od 2,4 milijarde kuna, a u 2021. i 2022. godini u iznosu od oko 2,1 milijardu kuna.

Očekuje se da će **prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima** slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su u 2020. planirani u iznosu od 711,9 milijuna kuna, dok projekcije za 2021. iznose 719,7 milijuna kuna, a za 2022. godinu 728,5 milijuna kuna.

U kategoriji proračunskih prihoda po posebnim propisima planiraju se i namjenski prihodi proračunskih korisnika. Planirani prihodi po posebnim propisima većinom su namjenski prihodi i u 2020. i 2021. godini planiraju se u iznosu od 3,9 milijardi kuna, a projekcije za 2022. godinu iznose 4 milijarde kuna.

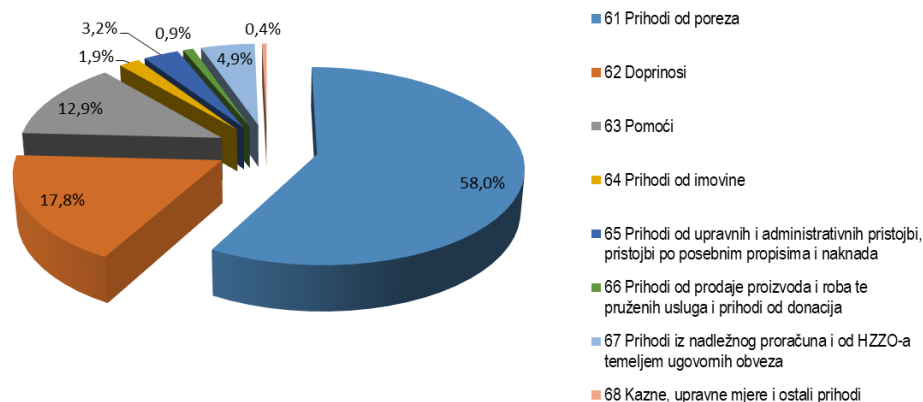
Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, kao i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici i u cijelosti su namjenski, a za razdoblje 2020. – 2022. planirani su u prosječnom iznosu od 1,3 milijarde kuna.

Očekuje se kako će **prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza** u planskom razdoblju iznositi od 7,4 milijarde kuna u 2020. do 7,6 milijardi kuna u 2022. godini.

Prihodi od kazni i upravnih mjera najvećim se dijelom ostvaruju po osnovi kazni za prometne prekršaje, zatim za porezne i carinske prekršaje, a u nešto manjoj mjeri od raznih ostalih kazni. Očekuje se da će prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su za 2020. planirani u iznosu od 619,3 milijuna kuna, dok projekcije za 2021. iznose 628,2 milijuna kuna, a za 2022. godinu 630,6 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u razdoblju 2020. - 2022. planiraju se u iznosu od 1 milijarde kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se aktivacijom neaktivne državne imovine odnosno prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata, zemljišta te prihodima od prodaje zaliha.

Prihodi poslovanja državnog proračuna u 2020. godini

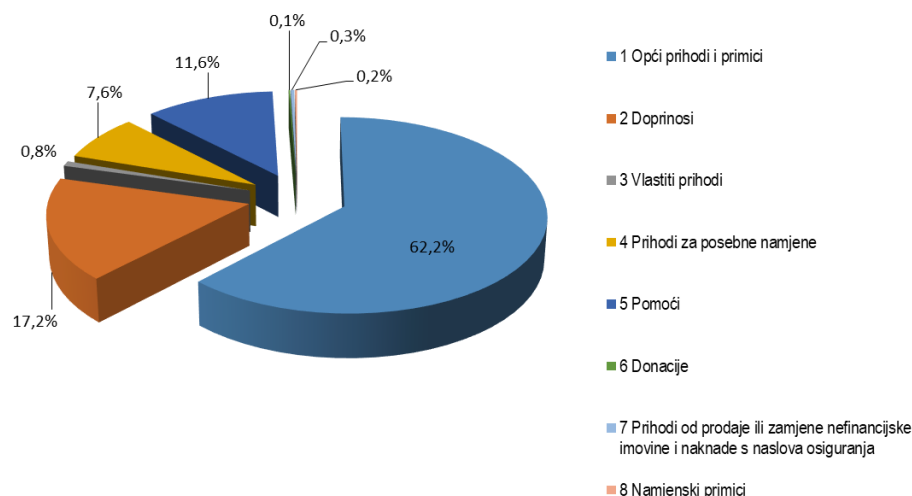
RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U 2020. godini ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 147,3 milijarde kuna, što je 5,0% ili 7,0 milijardi kuna više u odnosu na Državni proračun Republike Hrvatske za 2019. godinu. U 2021. godini ukupni rashodi dosegnut će razinu od 149,0 milijardi kuna, a u 2022. godini razinu od 150,7 milijardi kuna.

Rast rashoda financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2020. godini najvećim dijelom rezultat je osiguranja sredstava za:

- mirovine i mirovinska primanja (indeksacija mirovina po općim i posebnim propisima i očekivani porast broja umirovljenika) u iznosu od 2,5 milijardi kuna;
- rashode za zaposlene u iznosu od 1,7 milijardi kuna (fiskalni učinak pune primjene povećanja osnovice iz 2019. godine i primjene očekivanog povećanja osnovice za izračun plaće za 6,12% u 2020. godini);
- primjenu Zakona o izmjenama Zakona o roditeljskim potporama kojim se predviđa povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje zaposlenim roditeljima za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta (drugih šest mjeseci) za što su osigurana dodatna sredstva u iznosu od 160,6 milijuna kuna;
- kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 507,0 milijuna kuna (u visini procijenjenog gubitka prihoda temeljem povećanja osnovnog osobnog odbitka sukladno izmjenama propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka, a koje će stupiti na snagu 1. siječnja 2020.);
- plaćanje drugog dijela predujma za osiguranje nužne stabilizacije poslovanja društva Croatia Airlines u iznosu od 150,0 milijuna kuna (u 2019. godini na teret sredstava Proračunske zalihe isplaćeno je 100 milijuna kuna).

Rashodi državnog proračuna u 2020. po izvorima financiranja

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna. Ukupni rashodi za zaposlene u 2020. godini planiraju se u iznosu od 22,8 milijardi kuna i u odnosu na plan 2019. godine bilježe pad od 6,3 milijarde kuna. Navedeno je rezultat promjene u metodologiji iskazivanja rashoda za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, a zbog primjene nalaza Državnog ureda za reviziju.

Rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama planirani su u 2020. godini na razini od 8,4 milijarde kuna. Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti se u odnosu na plan 2019. godine povećavaju za 2,1 milijardu kuna.

Navedeno povećanje rezultat je, osim uvećanja za redovan minuli rad i novog zapošljavanja, i cjelogodišnje primjene:

- predloženog povećanja osnovice za izračun plaće zaposlenih u državnim i javnim službama za 6,12% i
- cjelogodišnjeg učinka povećanja osnovice za izračun plaća zaposlenih u državnim i javnim službama iz 2019. godine.

U 2021. godini rashodi za zaposlene planirani su na ukupnoj razini od 23,4 milijarde kuna, a u 2022. godini u iznosu od 23,5 milijardi kuna.

Ukupni **materijalni rashodi** u 2020. godini planiraju se u iznosu od 15,4 milijarde kuna. Od navedenoga iznosa, 7,8 milijardi kuna su materijalni rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, a koji u odnosu na 2019. godinu rastu za 161,8 milijuna kuna, odnosno 2,1%. Od navedenog povećanja značajan dio odnosi se na Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova. U 2021. i 2022. godini ukupni materijalni rashodi projicirani su na istoj razini od 15,2 milijarde kuna.

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi planirani su u 2020. godini na razini od 8,1 milijardu kuna. U 2021. financijski rashodi projicirani su u iznosu od 7,4 milijardi kuna, dok u 2022. godini dosežu razinu od 7,5 milijardi kuna.

Rashodi za subvencije u 2020. godini planiraju se u iznosu od 6,6 milijardi kuna što predstavlja smanjenje od 370,8 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2019. godine. Navedeno smanjenje rezultat je povećanja subvencija u iznosu od 375,8 milijuna kuna financiranih iz EU i ostalih izvora financiranja, uz istodobno smanjenje subvencija financiranih iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u iznosu od 746,6 milijuna kuna, a zbog reklasifikacije sredstva namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o. i HŽ Putničkom prijevozu d.o.o. iz ekonomske kategorije subvencija u kategoriju pomoći.

Od ukupnih rashoda za subvencije najznačajniji dio odnosi se na izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda koje će u 2020. godini dosegnuti razinu od 3,2 milijarde kuna. Također su osigurana sredstva za plaćanje drugog dijela predujma za osiguranje nužne stabilizacije poslovanja društva Croatia Airlines u iznosu od 150,0 milijuna kuna.

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2020. godini predviđeni su u iznosu od 29,8 milijardi kuna. U odnosu na tekući plan 2019. ova kategorija rashoda bilježi rast od 12,8 milijardi kuna.

Navedeni rast je prvenstveno posljedica promjene metodologije iskazivanja rashoda za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koji se od ove godine iskazuju u okviru ove kategorije rashoda, a ne više u okviru rashoda za zaposlene. Na pomoćima u 2020. godini iskazan je iznos od 8,4 milijarde kuna za rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola.

Nadalje, od navedenog povećanja 1,9 milijardi kuna odnosi se i na reklasifikaciju sredstva namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o., HŽ Putničkom prijevozu d.o.o., Autocesti Rijeka-Zagreb d.d. i Hrvatskim autocestama d.o.o. iz ekonomske kategorije subvencija i ostalih rashoda u kategoriju pomoći.

Ova kategorija rashoda uključuje povećana izdvajanja za kompenzacijske mjere jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 507,0 milijuna kuna, odnosno u visini procijenjenog gubitka prihoda temeljem povećanja osnovnog osobnog odbitka sukladno izmjenama propisa kojima je uređeno oporezivanje dohotka, a koje će stupiti na snagu 1. siječnja 2020. godine. Također, do povećanja ove kategorije rashoda u iznosu od 308,0 milijuna kuna dolazi i zbog povjeravanja poslova ureda državne uprave u županijama jedinicama područne (regionalne) samouprave.

Dodatna sredstva u iznosu od 123,2 milijuna kuna osigurana su i za izdvajanje za doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije.

Pomoći koje se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u 2020. godini planirane su na razini od 6,1 milijardu kuna te se povećavaju u odnosu na tekući plan 2019. godine i to najvećim dijelom u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija na pozicijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja te Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

U 2021. godini ukupne pomoći projicirane su na razini od 29,7 milijardi kuna, a u 2022. na razini od 30,7 milijardi kuna.

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2020. najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 51,4 milijarde kuna što čini povećanje od 2,5 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2019. godine.

Ovo povećanje rezultat je povećanih izdvajanja za mirovine u iznosu od 2,5 milijardi kuna, prava iz sustava socijalne skrbi (dodatni porodiljni dopust, osobna invalidnina, doplatak za pomoć i njegu) u iznosu od 257,4 milijuna kuna s jedne strane i smanjenih izdvajanja za doplatak za djecu u iznosu od 252,8 milijuna kuna s druge strane. Ukupni rashodi za mirovine i mirovinska primanja u 2019. godini povećani su za 2,5 milijardi kuna u odnosu na 2019. čime će dosegnuti razinu od 42,6 milijardi kuna.

Na povećanje ukupnih rashoda za mirovine i mirovinska primanja u 2020. godini utjecat će, između ostalog, sljedeći elementi:

- preneseni kumulirani učinak promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2019. godine;
- usklađivanje mirovina od 3,5%;
- promjena broja i strukture korisnika mirovina.

Vezano uz povećana izdvajanja za prava iz sustava socijalne skrbi i mjera populacijske politike važno je istaknuti kako su za primjenu Zakona o izmjenama Zakona o roditeljskim potporama kojim se predviđa povećanje maksimalnog iznosa naknade plaće koja se isplaćuje zaposlenim roditeljima za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta (drugih šest mjeseci) osigurana dodatna sredstva u iznosu od 160,6 milijuna kuna.

U 2021. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 53,0 milijardi kuna, dok se u 2022. očekuju na razini od 54,7 milijardi kuna.

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2020. godini projicirani su u iznosu od 7,3 milijarde kuna, od čega se na rashode koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka odnosi 2,7 milijardi kuna i smanjuju se za 1,1 milijardu kuna u odnosu na tekući plan 2019. godine. Ovo smanjenje najvećim dijelom posljedica je reklasifikacije sredstva namijenjenih HŽ Infrastrukturi d.o.o. i Hrvatskim autocestama d.o.o. iz ekonomske kategorije ostalih rashoda u kategoriju pomoći. Važno je istaknuti kako se unutar ove kategorije rashoda i u 2020. godini 1,6 milijardi kuna odnosi se na mjere ruralnog razvoja.

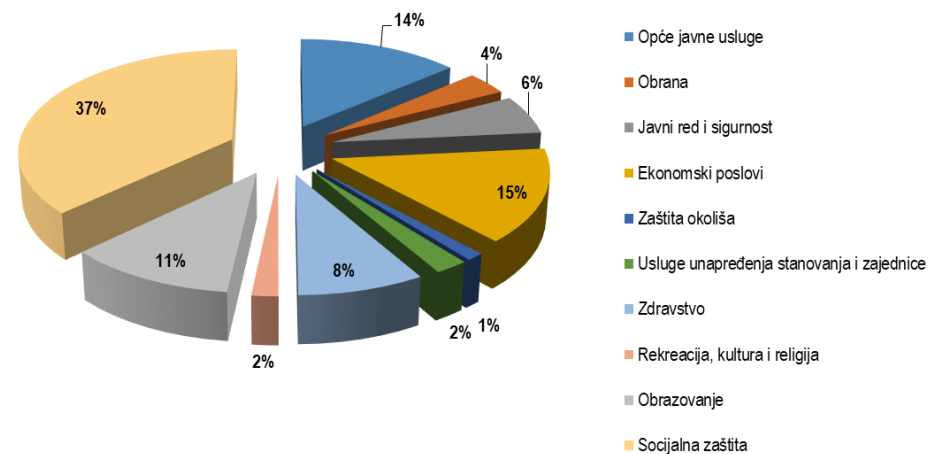
U 2021. dosegnut će razinu od 8,1 milijardu kuna, a u 2022. godini razinu od 7,5 milijardi kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2020. godini projicirani su u iznosu od 5,9 milijardi kuna. Od navedenog, rashodi financirani iz izvora financiranja opći prihodi i primici, doprinosa i namjenski primici planirani su na razini od 2,4 milijarde kuna i u odnosu na tekući plan 2019. godinu smanjuju se za 158,1 milijun kuna najvećim dijelom zbog smanjenih izdvajanja na pozicijama Ministarstva financija i Ministarstva obrane.

Istovremeno ovi rashodi financirani iz EU i ostalih izvora financiranja povećavaju se za 657,4 milijuna kuna i to najvećim dijelom u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija i Operativnog programa Učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja i Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

U 2021. ovi rashodi su planirani na razini od 5,4 milijarde kuna, a u 2022. godini ovi rashodi predviđaju se u iznosu od 4,6 milijardi kuna.

Rashodi državnog proračuna u 2020. po funkcijskoj klasifikaciji

UKUPNI MANJAK/VIŠAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 145,1 milijardu kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 147,3 milijarde kuna, planirani manjak državnog proračuna za 2020. godinu iznosi 2,2 milijarde kuna ili 0,5% bruto domaćeg proizvoda.

U 2021. godini projiciran je uravnotežen proračun odnosno manjak od 201 milijun kuna, dok se u 2022. godini projicira višak od 1,8 milijardi kuna ili 0,4% bruto domaćeg proizvoda.

Tablica 2: Ukupni manjak/višak državnog proračuna

(u mil. HRK)	2018.	Plan 2019.	Prijedlog proračuna za 2020.	Projekcija proračuna za 2021.	Projekcija proračuna za 2022.
Prihodi (6+7)	129.395	136.080	145.140	148.788	152.533
Prihodi poslovanja (6)	128.793	135.300	144.130	147.752	151.495
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	602	780	1.009	1.036	1.038
Rashodi (3+4)	129.587	140.269	147.292	148.988	150.744
Rashodi poslovanja (3)	126.843	134.850	141.374	143.610	146.146
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	2.743	5.418	5.918	5.379	4.598
Ukupni manjak/višak	-192	-4.188	-2.152	-201	1.789
% BDP-a	-0,1	-1,0	-0,5	0,0	0,4

Izvor: Ministarstvo financija

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Manjak državnog proračuna za 2020. godinu u iznosu od 2,2 milijarde kuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 30,5 milijardi kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 30,1 milijardu kuna. Zatvarajuća stavka između ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova te ukupnog manjka državnog proračuna u 2020. godini jesu prijenos depozita iz

prethodne godine u iznosu od 6,9 milijardi kuna te planirani prijenos depozita u narednu godinu u iznosu od 5,2 milijarde kuna.

Tablica 3: Račun prihoda, rashoda i financiranja državnog proračuna

(milijuni HRK)	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Indeks	Prijedlog proračuna za 2020.	Indeks	Projekcija proračuna za 2021.	Indeks	Projekcija proračuna za 2022.	Indeks
	1	2	3=2/1	4	5=4/2	6	7=6/4	8	9=8/6
PRIHODI POSLOVANJA	128.793	135.300	105,1	144.130	106,5	147.752	102,5	151.495	102,5
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	602	780	129,7	1.009	129,3	1.036	102,6	1.038	100,2
UKUPNI PRIHODI	129.395	136.080	105,2	145.140	106,7	148.788	102,5	152.533	102,5
RASHODI POSLOVANJA	126.843	134.850	106,3	141.374	104,8	143.610	101,6	146.146	101,8
RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.743	5.418	197,5	5.918	109,2	5.379	90,9	4.598	85,5
UKUPNI RASHODI	129.587	140.269	108,2	147.292	105,0	148.988	101,2	150.744	101,2
RAZLIKA - VIŠAK / MANJAK	-192	-4.188		-2.152		-201		1.789	
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	25.678	31.303	121,9	30.544	97,6	24.792	81,2	31.739	128,0
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	21.308	27.686	129,9	30.118	108,8	23.005	76,4	31.509	137,0
PRIENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	1.617	3.099	191,7	6.946	224,1	5.220	75	6.806	
PRIENOS DEPOZITA U NAREDNU GODINU	-5.796	-2.528	43,6	-5.220	206,5	-6.806	130	-8.824	
NETO FINANCIRANJE	192	4.188		2.152		201		-1.789	

Izvor: Ministarstvo financija

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2020. godini planirani su u iznosu od 43,2 milijarde kuna, dok su za 2021. projicirani u iznosu od 44,6 milijarde kuna, a za 2022. u iznosu od 45,7 milijardi kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 20,2 milijuna kuna u 2020., dok su za 2021. projicirani u iznosu od 1,8 milijuna kuna, a za 2022. u iznosu od 6,2 milijuna kuna.

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2020. godini planirani su u iznosu od 36,3 milijarde kuna, a u 2021. i 2022. projiciraju se u iznosu od 37,2 milijardi kuna, odnosno 37,9 milijarde kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2020. godinu planirani su u iznosu od 6,2 milijarde kuna, a projekcije za 2020. i 2021. godinu iznose po 6,3 milijarde kuna.

Ukupno planirani prihodi od 43,3 milijarde kuna i rashodi od 42,5 milijarde kuna čine višak od 725,4 milijuna kuna u 2020. godini. Za 2021. projiciran je višak u iznosu od 1 milijarde kuna, a za 2022. godinu u iznosu od 1,4 milijarde kuna. Planom za 2020. godinu razlika prihoda i rashoda financirat će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 1,9 milijarde kuna, uz istovremeno planirane ukupne izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 3,1 milijarde kuna. U 2021. i 2022. godini ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznositi će 1,8 milijarde kuna, odnosno 2 milijarde kuna. Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2021. i 2022. godini iznositi će 3,2 milijarde kuna, odnosno 3,7 milijarde kuna.

PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA OPĆE DRŽAVE

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, očekuje se planirani manjak od 0,5% BDP-a u 2020. U 2021. godini projicira se višak od 0,1% BDP-a, a u 2022. godini višak od 0,6% BDP-a. Pritom će najveći doprinos kretanju ukupnog manjka/viška konsolidirane opće države dati državni proračun koji će u 2020. zabilježiti manjak od 0,5% BDP-a, u 2021. proračun će biti uravnotežen, dok će u 2022. godini zabilježiti višak od 0,4% BDP-a. Izvanproračunski korisnici, koji od 2020. godine uključuju i Hrvatske autoceste d.o.o., Autocestu Rijeka-Zagreb d.d., HŽ Infrastrukturu d.o.o. i HŽ putnički prijevoz d.o.o., bilježit će višak na prosječnoj razini od 0,3% BDP-a u promatranom srednjoročnom razdoblju. Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave projiciran je manjak od 0,1% BDP-a u čitavom srednjoročnom razdoblju.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba koje su statistički uključene u sektor opće države prema metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani višak općeg proračuna u 2020. godini iznositi 0,2% BDP-a, u 2021. 0,4% BDP-a, a u 2022. godini 0,8% BDP-a, što je u skladu s fiskalnim projekcijama predstavljenim u

Programu konvergencije RH za razdoblje 2019. - 2022. i Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2020. – 2022.

U skladu s kretanjem salda proračuna opće države očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 68% BDP-a u 2020., 65% BDP-a u 2021. te 61,6% BDP-a u 2022. godini.

Tablica 4: Procjena ukupnog manjka/viška opće države

(u milijunima kuna)	2018.	Plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.	Projekcija 2022.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	129.395	136.080	145.140	148.788	152.533
% BDP-a	33,8	34,1	34,8	34,2	33,7
Ukupni rashodi	129.587	140.269	147.292	148.988	150.744
% BDP-a	33,9	35,1	35,3	34,3	33,3
Ukupni manjak/višak	-192	-4.188	-2.152	-201	1.789
% BDP-a	-0,1	-1,0	-0,5	0,0	0,4
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	2.622	1.104	725	1.095	1.476
% BDP-a	0,7	0,3	0,2	0,3	0,3
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-422	-475	-601	-628	-653
% BDP-a	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	2.009	-3.559	-2.028	266	2.612
% BDP-a	0,5	-0,9	-0,5	0,1	0,6
TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE					
Ukupni manjak/višak	1.782	868	1.109	1.196	1.244
% BDP-a	0,5	0,2	0,3	0,3	0,3
OSTALE PRILAGODBE					
Ukupni manjak/višak	-2.799	1.328	1.548	88	-44
% BDP-a	-0,7	0,3	0,4	0,0	0,0
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija					
Ukupni manjak/višak	992	-1.364	629	1.550	3.811
% BDP-a	0,3	-0,3	0,2	0,4	0,8

Napomena: Od 2020. u izvanproračunske korisnike uključena su i trgovačka društva: Hrvatske autoceste d.o.o., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ putnički prijevoz d.o.o.

Izvor: Ministarstvo financija